

УДК 343.97:343.9

Олександра САМОЙЛОВА,

курсант групи Ф1-303 факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Тетяна Анатоліївна ШЕВЧУК,

викладач кафедри кримінального права і кримінології

факультету № 1 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук

ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

На сучасному етапі розвитку суспільства домашнє насильство є загрозливою тенденцією для української спільноти. Безумовно, ця проблема не є новою, її історичні корені сягають в давнину, трансформуються залежно від цілого комплексу суспільних факторів на певних етапах розвитку суспільства. Але незалежно від того, які соціальні обставини продукують це негативне явище, воно завжди посягає на моральні устої суспільства, порушує права і свободи громадян, виступає передумовою до вчинення більш тяжких злочинів.

Відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» домашнім насильством є діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь. Насильство не обмежується фізичною, сексуальною та психологічною шкодою. До нього також відносять залякування, страждання, примус і позбавлення свободи.

За даними Міністерства юстиції України жорстокість в сім'ї у більшості випадків є причиною конфліктів підлітків із законом, 50 % дітей ставали свідками насильницьких дій над своїми матерями, 65 % тих, хто займається проституцією, відчували сексуальне насильство ще в дитинстві, 70 %

випадків дитячого насильства відбувається в неповноцінних сім'ях. Діти – жертви насильницьких дій: в 10 разів частіше намагаються скоїти самогубство, 50 % тікають з дому або жебракують. Серед дітей, які відбувають покарання у виховних колоніях, – 50 % з неповних сімей та піддавались насильству. З кожним роком шокуюча статистика щодо насильства вдома невпинно зростає. Та лише 10 % повідомлень про насильство в сім'ї доходить до правоохоронних органів.

Для цих діянь характерним є високий рівень латентності, що перешкоджає успішній протидії їм. Сфера насильницьких злочинів в сімейно-побутових відносинах через свою природну закритість («чужа сім'я – пільма») залишається і в наш час мало соціалізованою та придатною до соціального контролю. Стереотипний погляд, що «сміття з хати» виносити не треба, навпаки, сприяє росту поширеності домашнього насильства. Нажаль, такі погляди глибоко засіли в свідомості багатьох як сімейних насильників, так і осіб з їх близького оточення.

На мою думку, важливим кроком попередження домашнього насильства є вміння своєчасно розпізнати ознаки насильства над дітьми або іншими членами родини та вчинити заходи, спрямовані на припинення злочинної поведінки винних осіб. У випадку проявів насильства по допомогу варто звертатися до державних органів та установ, а саме: правоохоронних органів (поліція), медичних установ, управління у справах сім'ї, молоді та спорту, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, служб у справах дітей.

Відповідальність кривдника за вчинення домашнього насильства наразі передбачена Кодексом України про адміністративні правопорушення. Стаття 172-3 за вчинення домашнього насильства передбачає покарання у вигляді штрафу від 170 до 340 грн або громадських робіт на строк 30–40 годин, або адміністративного арешту на строк до 7 діб. Повторне вчинення домашнього насильства протягом року вже загрожує штрафом від 340 до 680 грн або громадськими роботами на строк від 40 до 60 годин, або адміністративним арештом на строк до 15 діб.

Крім того, на вимогу часу у 2017 році Кримінальний кодекс України було доповнено новою статтею 126-1 «Домашнє насильство» яке карається громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, або арештом на

строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до двох років.

Основною метою заходів протидії домашньому насильству є забезпечення безпеки осіб, постраждалих від такого насильства, захист їх прав та законних інтересів, недопущення повторного вчинення щодо них такого роду діянь.

Таким чином, домашнє насильство – це досить складне, і нажаль, недостатньо досліджене соціальне явище. Воно має стійку тенденцію до поширення у вітчизняному просторі, що зумовлюється складною взаємодією багатьох чинників, і підхід до цієї проблеми також повинен бути багатостороннім. Виходячи з вищевикладеного, існує ряд факторів, причому частина їх відноситься до особистості, частина до сім'ї і частина до соціального оточення, які збільшують ймовірність появи у людини схильності до агресії та насильства в дитинстві, в підлітковому віці і в юності. В ідеальному варіанті превентивні програми повинні розглядати всі системи, що впливають на молодь (особистість, сім'я, громада і суспільство), і забезпечувати проведення безперервного ланцюга заходів на всіх стадіях розвитку людини.

Одержано 19.11.2019

УДК 159.9:[351.745(477):355.541.1]

Єва Русланівна САХАРОВА,

*курсант навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Олександр Миколайович КРУК,

доцент кафедри вогневої підготовки

Національної академії внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ КАДРІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

Актуальність теми полягає у вивченні аспектів вогневої підготовки в умовах реформування системи МВС України, вивченні психологічного ставлення поліцейських до застосування вогнепальної зброї.